Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
GERARDA HOGANA
přednesené dne 8. října 2020 [1]

Věc C-440/19 P

Pometon SpA
proti

Evropské komisi

„Kasační opravný prostředek – Kartelové dohody – Evropský trh s ocelovými abrazivy – Zapojení do bilaterálních a multilaterálních kontaktů za účelem koordinace cen v rámci celého Evropského hospodářského prostoru (EHP) – ‚Časově rozdělený hybridní' postup – Listina základních práv Evropské unie – Článek 41 – Zásada nestrannosti Komise – Článek 48 – Presumpce neviny – Povinnost uvést odůvodnění – Jediné a trvající protiprávní jednání – Rovné zacházení – Pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci"

I. Úvod

1. Kasačním opravným prostředkem se společnost Pometon SpA (dále jen „Pometon" nebo „navrhovatelka") domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 28. března 2019, Pometon v. Komise (T-433/16, EU:T:2019:201; dále jen „napadený rozsudek"). Tímto rozsudkem Tribunál zrušil článek 2 rozhodnutí Komise C(2016) 3121 final ze dne 25. května 2016 v řízení podle článku 101 SFEU a článku 53 [Dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP)] (věc AT.39792 – Ocelová abraziva) (dále jen „sporné rozhodnutí") a stanovil částku pokuty uložené společnosti Pometon na 3 873 375 eur. Podpůrně společnost Pometon žádá, aby Soudní dvůr snížil uloženou peněžitou sankci.

2. Navrhuji sice, aby se má analýza v tomto stanovisku zaměřila pouze na první a čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku (jakož i na obě právní otázky vznesené navrhovatelkou na podporu těchto důvodů kasačního opravného prostředku), avšak na základě své odpovědi na první důvod kasačního opravného prostředku následně posoudím i druhý a třetí důvod kasačního opravného prostředku v kontextu prvního důvodu kasačního opravného prostředku. První důvod kasačního opravného prostředku se týká rozsahu povinnosti nestrannosti Komise ve specifickém kontextu tzv. „hybridního" postupu. Čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku se zase týká uplatnění zásady rovného zacházení při výpočtu dotčené pokuty v rámci tohoto typu řízení.

3. „Hybridním postupem" se rozumí postup, v jehož rámci jsou Komisí souběžně vedeny dva postupy, a to postup při narovnání podle článku 10a nařízení Komise (ES) č. 773/2004 ze dne 7. dubna 2004 o vedení řízení Komise podle článků [101] a [102 SFEU] (Úř. věst. 2004, L 123, s. 18; Zvl. vyd. 08/03, s. 81), ve znění nařízení Komise (ES) č. 622/2008 ze dne 30. června 2008 s ohledem na postup při narovnání v případech kartelů [2] a řádné správní řízení podle článku 7 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích [101]

1 – Původní jazyk: angličtina.

2 – (Úř. věst. 2008, L 171, s. 3).

a [102 SFEU] [3]. Ačkoli byla již v minulosti ve vztahu k tomuto postupu vydána rozhodnutí Komise, jejichž legalita byla u Tribunálu (jakož i v rámci kasačních opravných prostředků) napadena [4], představuje projednávaná věc první příležitost, kdy se Soudní dvůr bude muset skutečně vypořádat s některými specifickými problémy vyvolanými tímto „hybridním postupem".

II. Právní rámec

A. Nařízení č. 1/2003

4. Článek 7 odst. 1 nařízení č. 1/2003 stanoví:

„Pokud Komise na základě stížnosti nebo z vlastního podnětu zjistí jednání v rozporu s články [101] nebo [102 SFEU], může svým rozhodnutím nařídit, aby dotyčné podniky a sdružení podniků takové protiprávní jednání ukončily. Za tím účelem jim může ukládat nápravná opatření z hlediska tržního chování nebo nápravná opatření strukturální, která jsou přiměřená protiprávnímu jednání a nezbytná k tomu, aby bylo toto jednání účinně ukončeno. […]"

5. Článek 23 odst. 2 a 3 tohoto nařízení zní následovně:

„2. Komise může rozhodnutím uložit podnikům a sdružením podniků pokuty, pokud úmyslně nebo z nedbalosti:

a) se dopouštějí jednání v rozporu s články [101] nebo [102 SFEU] […]

[…]

Pokuta u každého podniku a sdružení podniků podílejících se na protiprávním jednání nesmí přesáhnout 10 % jeho celkového obratu za předchozí hospodářský rok.

[…]

3. Při stanovování výše pokuty se přihlíží k závažnosti a k délce trvání protiprávního jednání."

B. Nařízení č. 773/2004

6. Článek 10a nařízení č. 773/2004, nadepsaný „Postup při narovnání v případech kartelů", stanoví:

„1. Po zahájení řízení podle čl. 11 odst. 6 nařízení (ES) [č. 1/2003] může Komise stanovit lhůtu, ve které mohou strany řízení písemně prohlásit, že jsou připraveny vstoupit do jednání o narovnání za účelem možného předložení návrhu na narovnání. Komise není povinna zohledňovat odpovědi doručené po uplynutí této lhůty.

[…]

3 – Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205.

4 – Na tomto místě lze vzpomenout rozsudky Tribunálu ze dne 20. května 2015, Timab Industries a CFPR v. Komise (T-456/10, EU:T:2015:296) (na základě kasačního opravného prostředku, rozsudek ze dne 12. ledna 2017, Timab Industries a CFPR v. Komise, C-411/15 P, EU:C:2017:11), a ze dne 10. listopadu 2017, Icap a další v. Komise (T-180/15, EU:T:2017:795) (na základě kasačního opravného prostředku, rozsudek ze dne 10. července 2019, Komise v. Icap Management Services a Icap New Zealand, C-39/18 P, EU:C:2019:584).

2. Strany řízení, jež se účastní na jednání o narovnání, může Komise informovat o:

a) námitkách, které proti nim zamýšlí vznést;

b) důkazech použitých pro stanovení zamýšlených námitek;

c) nedůvěrném znění jakéhokoliv přístupného dokumentu uvedeného v daném okamžiku na seznamu dokumentů obsažených ve spisu, pokud je žádost strany odůvodněná tím, aby strana měla možnost zjistit své postavení ve vztahu k trvání nebo k jiným aspektům kartelu, a

d) rozpětí možných pokut.

[…]

Pokud jednání o narovnání pokročí, může Komise stanovit lhůtu, ve které se mohou strany zavázat sledovat postup při narovnání učiněním návrhu na narovnání, který bude zachycovat výsledky jednání o narovnání a v němž budou strany doznávat svou účast na jednání v rozporu s článkem [101 SFEU], jakož i svou odpovědnost. […]

[…]

3. Jestliže je obsah návrhů na narovnání zohledněn v oznámeném prohlášení o námitkách, písemné odpovědi dotčených stran na tato prohlášení o námitkách ve lhůtě stanovené Komisí potvrdí, že prohlášení o námitkách, jež jim bylo určené, zohledňuje obsah jejich návrhů na narovnání. Komise může poté po konzultaci s Poradním výborem pro restriktivní praktiky a dominantní postavení podle článku 14 nařízení [č. 1/2003] přistoupit k přijetí rozhodnutí podle článku 7 a článku 23 nařízení [č. 1/2003].

4. Komise může kdykoliv během řízení rozhodnout jednání o narovnání v dané věci ukončit buď zcela, anebo ve vztahu k jedné či více stranám řízení, má-li za to, že dosažení procesních úspor je nepravděpodobné.“

C. Oznámení o postupu při narovnání

7. Prováděcí pravidla k nařízení č. 773/2004 byla specifikována v oznámení Komise ze dne 2. července 2008 o postupu při narovnání s cílem přijmout rozhodnutí podle článků 7 a 23 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 v případech kartelů [5] (dále jen „oznámení o postupu při narovnání“).

8. Podle bodu 32 oznámení o postupu při narovnání platí, že „[r]ozhodne-li se Komise odměnit stranu za narovnání v rámci tohoto oznámení, sníží o 10 % částku pokuty, jež se ukládá poté, co byl použit 10% strop s ohledem na Pokyny Komise pro výpočet pokut uložených podle čl. 23 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 1/2003 [Úř. věst. 2006, C 210, s. 2; dále jen ‚pokyny z roku 2006‘)]. […]“

D. Pokyny z roku 2006

9. Pokyny z roku 2006 určují metodu používanou Komisí při stanovování výše pokuty, která má být uložena podnikům a sdružením podniků, které úmyslně nebo neúmyslně porušují ustanovení článku 101 nebo 102 SFEU.

5 – Úř. věst. 2008, C 167, s. 1.

10. Bod 37 pokynů z roku 2006 upřesňuje, že „[p]řestože je v těchto pokynech vysvětlena obecná metodika stanovování výše pokut, konkrétní okolnosti dané věci nebo nutnost dosáhnout v dané věci odrazujícího účinku, mohou být důvodem k tomu, aby se Komise odchýlila od této metodiky nebo od limitů stanovených v bodu 21“.

III. Skutečnosti předcházející sporu a sporné rozhodnutí

11. Skutkové okolnosti sporu v projednávané věci a podstatný obsah sporného rozhodnutí jsou uvedeny v bodech 1 až 21 napadeného rozsudku. Lze je shrnout následovně.

12. Pometon je italská společnost, která se specializovala na zpracování kovů. Na trhu s ocelovými abrazivy působila do 16. května 2007, kdy svůj závod působící v tomto odvětví prodala jinému soutěžiteli, francouzské společnosti Winoa SA. K uvedenému datu byla totiž výše uvedená činnost společnosti Pometon převedena na společnost Pometon Abrasives Srl, jejímž vlastníkem je skupina Winoa.

13. Ocelová abraziva jsou volné ocelové částečky v zaoblené formě (ocelové broky) nebo hranaté formě (ocelový písek). Používají se zejména v ocelářství, automobilovém průmyslu, metalurgii, petrochemickém průmyslu a v odvětví řezání kamenů a vyrábějí se ze zbytků ocelového šrotu.

A. Průběh vyšetřovacího řízení až do rozhodnutí o narovnání

14. Dne 16. ledna 2013 zahájila Komise v souladu s článkem 2 nařízení č. 773/2004 proti společnostem Pometon, United States group Ervin Industries Inc. (dále jen „Ervin“), Winoa a německým společnostem MTS GmbH a Würth GmbH vyšetřovací řízení podle čl. 11 odst. 6 nařízení č. 1/2003, a to za účelem zahájení jednání o narovnání s těmito společnostmi.

15. Všech pět účastnic vyjádřilo vůli vstoupit do jednání o narovnání. V období od února do prosince 2013 se tak mezi Komisí a každé z účastnic konala jednání o narovnání. Během těchto jednání Komise vyrozuměla účastnice o námitkách, které proti nim zamýšlela vznést, a sdělila jim též hlavní důkazy obsažené ve svém spise, na které se odvolávala pro účely prokázání těchto případných námitek. Komise též každé z účastnic poskytla odhad rozmezí možných pokut, které jim patrně budou uloženy.

16. V lednu 2014 předložily dotyčné společnosti ve stanovené lhůtě své formální návrhy na narovnání, s výjimkou společnosti Pometon, která se rozhodla od tohoto postupu odstoupit. Dne 13. února 2014 zaslala Komise každé ze čtyř zbývajících účastnic tvrzené kartelové dohody oznámení námitek a dne 2. dubna 2014 vydala ve vztahu k nim rozhodnutí o narovnání C(2014) 2074 final na základě článků 7 a 23 nařízení č. 1/2003 (dále jen „rozhodnutí o narovnání“).

B. Sporné rozhodnutí

17. Dne 3. prosince 2014 zaslala Komise společnosti Pometon oznámení námitek. Dne 25. května 2016 vydala Komise na základě článků 7 a 23 nařízení č. 1/2003 sporné rozhodnutí.

18. V tomto rozhodnutí Komise konstatovala, že v období od 3. října 2003 do 16. května 2007 byla společnost Pometon buď přímo, nebo nepřímo prostřednictvím svých zástupců nebo zástupců dvou svých dceřiných společností, Pometon España SA a Pometon Deutschland GmbH, zapojena do kartelové dohody spočívající v dohodách a jednáních ve vzájemné shodě se čtyřmi shora uvedenými podniky – tj. Ervin, Winoa, MTS a Würth – jež se týkaly v zásadě koordinace cen ocelových abraziv v rámci celého Evropského hospodářského prostoru (dále jen „EHP“).

19. Výroková část sporného rozhodnutí zní:

„Článek 1

Společnost Pometon SpA porušila čl. 101 odst. 1 SFEU a čl. 53 odst. 1 Dohody o EHP tím, že se podílela na jediném a trvajícím protiprávním jednání týkajícím se cen v odvětví ocelových abraziv, které spočívalo v koordinaci jejího chování v oblasti stanovování cen v rámci celého EHP.

Doba trvání protiprávního jednání byla stanovena od 3. října 2003 do 16. května 2007.

Článek 2

Pokuta uložená společnosti Pometon SpA za protiprávní jednání uvedené v článku 1 činí: 6 197 000 EUR […]“

20. Ze sporného rozhodnutí v podstatě vyplývá, že společnost Pometon a ostatní účastnice kartelové dohody zavedly jednotný způsob výpočtu (první část kartelové dohody), který jim umožnil koordinované zvýšení cen ocelových abraziv a byl založen na indexech ceny šrotu (dále jen „příplatek za šrot“). Dohodly se zároveň na koordinaci svého chování (druhá část kartelové dohody), pokud jde o prodejní ceny uplatňované ve vztahu k jednotlivým zákazníkům, zejména tím, že se zavázaly, že si nebudou konkurovat snižováním cen (body 32, 33, 37 a 57 odůvodnění sporného rozhodnutí).

21. Pokud jde o určení povahy dotčeného protiprávního jednání, Komise měla za to, že šlo o jediné a trvající porušení článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP. Všechna protisoutěžní ujednání účastnic totiž měla nejen spočívat v koordinaci cen a týkat se stejných výrobků, ale měla rovněž probíhat za stejných podmínek po celou dobu trvání dotčeného protiprávního jednání, tedy od 3. října 2003 do 16. května 2007, kdy společnost Pometon prodala svůj závod v odvětví ocelových abraziv skupině Winoa. Konečně podniky, které se podílely na protiprávním jednání, a osoby jednající na jejich účet byly podle uvedeného rozhodnutí v podstatě stejné subjekty (body 107 a 166 odůvodnění sporného rozhodnutí).

22. Podle Komise bylo účelem této kartelové dohody v konečném důsledku omezit hospodářskou soutěž, a významně tak ovlivnit obchod s dotčeným výrobkem mezi členskými státy a stranami Dohody o EHP (body 142 a 154 odůvodnění sporného rozhodnutí).

23. Pokud jde o dobu, po kterou se společnost Pometon podílela na protiprávním jednání, Komise určila počátek její účasti na 3. října 2003. Komise rozhodla, že účast společnosti Pometon na kartelové dohodě trvala až do 16. května 2007, kdy společnost Pometon prodala svůj závod v odvětví ocelových abraziv skupině Winoa, a to s ohledem na skutečnost, že společnost Pometon se podle Komise od uvedené kartelové dohody formálně nedistancovala (body 160 a 166 odůvodnění sporného rozhodnutí).

24. Na základě pokynů z roku 2006 Komise stanovila základní výši pokuty uložené společnosti Pometon na 16 % hodnoty tržeb dosažených společností Pometon na trzích v zemích EHP v průběhu roku 2006, tedy posledního celého roku, kdy se společnost Pometon podílela na dotčeném protiprávním jednání, než prodala svůj závod v odvětví ocelových abraziv konkurenčnímu francouzskému subjektu.

25. Toto procento vychází ze základní sazby ve výši 15 %, která byla dále zvýšena o 1 % s přihlédnutím k zeměpisnému rozsahu protiprávního jednání, k němuž docházelo v rámci celého EHP. Pohyblivá část základní částky pokuty byla poté v souladu s bodem 25 pokynů z roku 2006 (bod 220 odůvodnění sporného rozhodnutí) zvýšena o dodatečnou, pevně stanovenou částku ve výši 16 %, která má podniky odradit od uzavírání dohod o cenové koordinaci.

26. Konečně podle bodu 37 pokynů z roku 2006, který umožňuje Komisi odchýlit se od metodiky stanovené ve zmíněných pokynech, je-li to odůvodněno „konkrétními okolnostmi dané věci“, provedla Komise úpravu základní částky pokuty (body 228 až 231 odůvodnění sporného rozhodnutí) spočívající v jejím snížení o 60 %.

27. Jak vyplývá z článku 2 sporného rozhodnutí, činila konečná částka takto vypočtené pokuty uložené společnosti Pometon 6 197 000 eur.

IV. Řízení u Tribunálu a napadený rozsudek

28. Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 3. srpna 2016 podala navrhovatelka žalobu na zrušení sporného rozhodnutí a podpůrně na snížení výše pokuty, která jí byla uložena.

29. Na podporu své žaloby uplatnila navrhovatelka pět žalobních důvodů.

30. V rámci prvního žalobního důvodu tvrdila, že sporné rozhodnutí porušuje zásadu nestrannosti řízení, zásadu presumpce neviny a právo na obhajobu tím, že jí Komise přičetla určitá konkrétní jednání již v rozhodnutí o narovnání, čímž předem rozhodla o obviněních, která byla proti ní následně vznesena ve sporném rozhodnutí.

31. V rámci druhého žalobního důvodu se navrhovatelka dovolávala porušení článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP, nedostatečného a rozporného odůvodnění a porušení práva na obhajobu a pravidel týkajících se důkazního břemene spočívajících v tom, že jí Komise údajně bez důkazů přičetla k tíži účast na kartelové dohodě, které se ve skutečnosti nikdy neúčastnila.

32. Ve třetím žalobním důvodu navrhovatelka tvrdila, že Komise porušila článek 101 SFEU a článek 53 Dohody o EHP svým závěrem, že dotčená kartelová dohoda představuje omezení hospodářské soutěže z hlediska účelu.

33. Ve čtvrtém žalobním důvodu společnost Pometon zpochybnila dobu trvání své účasti na kartelové dohodě.

34. A konečně v pátém žalobním důvodu uvedla společnost Pometon, na podporu své žaloby na zrušení nebo snížení částky pokuty, že byla porušena povinnost uvést odůvodnění a zásada proporcionality, jakož i zásada rovného zacházení v souvislosti s mimořádnou úpravou základní částky pokuty provedenou Komisí podle bodu 37 pokynů z roku 2006.

35. Napadeným rozsudkem Tribunál první čtyři žalobní důvody zamítl, pátému žalobnímu důvodu, který mu byl předložen, však vyhověl. Zrušil tedy článek 2 sporného rozhodnutí a snížil pokutu uloženou společnosti Pometon z původní částky 6 197 000 eur na 3 873 375 eur.

V. Návrhová žádání účastnic řízení a řízení před Soudním dvorem

36. Navrhovatelka ve svém kasačním opravném prostředku navrhuje, aby Soudní dvůr:

– zrušil napadený rozsudek i sporné rozhodnutí;

– podpůrně zrušil napadený rozsudek a snížil peněžitou sankci uloženou navrhovatelce a v každém případě tuto peněžitou sankci snížil; a

– uložil Komisi náhradu veškerých nákladů vynaložených navrhovatelkou v tomto řízení a v řízení před Tribunálem.

37. Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

– kasační opravný prostředek odmítl částečně jako nepřípustný a zamítl částečně jako neopodstatněný;

– uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení.

VI. Kasační opravný prostředek

38. Na podporu svého kasačního opravného prostředku předkládá navrhovatelka čtyři důvody. V rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku společnost Pometon namítá porušení zásady nestrannosti řízení a zásady presumpce neviny. V rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku společnost Pometon tvrdí, že Tribunál nesprávně uplatnil zásady v oblasti důkazního břemene a zásadu presumpce neviny, a navíc uvedl rozporné a nedostatečné odůvodnění. Podpůrně jsou tyto argumenty uváděny i na podporu třetího důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky, jehož cílem je dosáhnout snížení uložené pokuty ve vztahu k délce trvání účasti společnosti Pometon na kartelové dohodě. Nakonec v rámci čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku se společnost Pometon dovolává porušení zásady rovného zacházení při stanovení výše pokuty, jakož i rozporného a nedostatečného odůvodnění v této souvislosti.

39. Právní otázky, s nimiž je třeba se podle zadání Soudního dvora v tomto stanovisku vypořádat, jsou analyzovány v rámci prvního a čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku. Zaměřím se tedy nejprve na rozsah povinnosti nestrannosti, kterou je Komise vázána, a následně na použití zásady rovnosti při výpočtu výše pokuty, avšak, jak je uvedeno v úvodní části tohoto stanoviska, ve zvláštním kontextu tzv. „hybridního“ postupu.

A. K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku týkajícímu se zásady nestrannosti řízení a zásady presumpce neviny

1. Argumenty účastnic řízení

40. V rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku společnost Pometon tvrdí, že se Tribunál v bodech 63 až 103 napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení, když nekonstatoval, že Komise porušila zásadu nestrannosti řízení a presumpci neviny. Tím se i samotný Tribunál dopustil porušení zásady nestrannosti a presumpce neviny.

41. Podle společnosti Pometon bylo řízení, které vedlo k přijetí sporného rozhodnutí, stiženo vadou způsobující protiprávnost tohoto rozhodnutí. Příčinou vzniku této vady bylo údajně rozhodnutí o narovnání, které se sice týká jiných účastnic údajné kartelové dohody než společnosti Pometon, ale na společnost Pometon odkazuje v bodech 26, 28, 29, 31 a 36 až 38 odůvodnění.

42. Komise v rozhodnutí o narovnání přičítala společnosti Pometon určité konkrétní jednání, což údajně, na rozdíl od závěru Tribunálu v bodě 103 napadeného rozsudku, oslabilo schopnost Komise provést nestranné posouzení v rámci řízení, v němž bylo sporné rozhodnutí vydáno. Tribunál tak rozhodl v rozporu s relevantní judikaturou, zejména rozsudkem Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ze dne 27. února 2014, Karaman v. Německo (EC:ECHR:2014:0227JUD001710310, dále jen „rozsudek ve věci Karaman“), a rozsudkem Tribunálu ze dne 10. listopadu 2017, Icap a další v. Komise (T-180/15, EU:T:2017:795, dále jen „rozsudek Tribunálu ve věci Icap“).

43. Podle tvrzení společnosti Pometon založil Tribunál tento závěr na formálním a na hmotněprávním důvodu.

44. Pokud jde o hledisko formy, Tribunál v bodě 65 napadeného rozsudku rozhodl, že porušení presumpce neviny a zásady nestrannosti brání skutečnost, že Komise v poznámce pod čarou 4 rozhodnutí o narovnání vinu společnosti Pometon výslovně vyloučila. Společnost Pometon má nicméně za to, že z rozsudku ve věci Karaman a z rozsudku Tribunálu ve věci Icap vyplývá, že obezřetnost při formulaci znění, jako je poznámka pod čarou 4 rozhodnutí o narovnání, nepostačuje k eliminaci nedorozumění ohledně odpovědnosti dané společnosti mimo rámec příslušného rozhodnutí.

45. Pokud jde o hmotněprávní hledisko, Tribunál v bodě 85 napadeného rozsudku odkázal na rozsudek ve věci Karaman, podle něhož je třeba ověřit, zda odkazy na jednání společnosti Pometon uvedené v rozhodnutí o narovnání byly nezbytné pro určení odpovědnosti adresátů uvedeného rozhodnutí. V bodech 79, 81 a 83 napadeného rozsudku Tribunál konstatoval, že Komise jednala v souladu s touto judikaturou. V těchto bodech však Tribunál nepřihlédl ke kritériím uvedeným v § 64 rozsudku ve věci Karaman, podle nichž musí být odkazy k tomu, aby byly slučitelné s presumpcí neviny, naléhavé nebo podstatné pro posouzení viny obviněných. Tribunál však připustil odkazy, které nejsou nezbytné, ale které „mohou být objektivně užitečné“ nebo „je jejich cílem prokázání výlučné odpovědnosti“ účastníků, kteří se na narovnání věci podíleli.

46. V této souvislosti má navrhovatelka za to, že k tomu, aby bylo prokázáno porušení čl. 6 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 (dále jen „EÚLP“), stačí, aby z odůvodnění rozhodnutí o narovnání vyplývalo, že Komise považuje dotčený podnik za vinný nebo že daný odkaz vyvolává pochybnosti o existenci případného předčasného rozhodnutí. Společnost Pometon je dále toho názoru, že na rozdíl od toho, jak Tribunál rozhodl v napadeném rozsudku, kdy nepřihlédl k vlastnímu rozsudku ve věci Icap, je skutečnost, že odkazy na společnost Pometon údajně neobsahují žádnou právní kvalifikaci, irelevantní. Konečně navrhovatelka tvrdí, že předčasné rozhodnutí Komise ve vztahu k ní jasně vyplývá ze znění návrhu na narovnání, v němž jsou některá jednání přičítaná společnosti Pometon kvalifikována jako „kartelová dohoda“, resp. „kartelové dohody“ nebo „protisoutěžní kontakt“.

47. Podle Komise je tento důvod kasačního opravného prostředku nepřípustný, neboť se týká posouzení skutkového stavu Tribunálem (aniž je však tvrzeno, že došlo ke zkreslení skutkového stavu nebo důkazů) nebo opakuje argumenty, které již byly vzneseny před Tribunálem, přičemž argumenty týkající se návrhu na narovnání představují novou stížnost. Komise však v každém případě považuje první důvod kasačního opravného prostředku za neopodstatněný, neboť Tribunál na projednávanou věc správně použil judikaturu vycházející z rozsudku ve věci Karaman a ze svého rozsudku ve věci Icap.

2. Analýza

a) K přípustnosti prvního důvodu kasačního opravného prostředku

48. Komise tvrdí, že první důvod kasačního opravného prostředku je nepřípustný především proto, že se týká posouzení skutkového stavu nebo opakuje argumenty, které již byly uplatněny před Tribunálem.

49. V tomto ohledu je třeba připomenout ustálenou judikaturu Soudního dvora, podle které z článku 256 SFEU a čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie vyplývá, že jedině Tribunál je příslušný zaprvé zjistit skutkový stav, kromě případu, kdy věcná nesprávnost jeho zjištění vyplývá z písemností ve spise, které mu byly předloženy, a zadruhé tento skutkový stav posoudit. Pokud Tribunál zjistil nebo posoudil skutkový stav, je Soudní dvůr podle článku 256 SFEU příslušný k přezkumu právní kvalifikace těchto skutkových zjištění a právních důsledků, které z nich Tribunál vyvodil. Soudní dvůr tedy není příslušný ke zjišťování skutkového stavu. V zásadě není příslušný ani k přezkoumávání důkazů, které Tribunál přijal na podporu tohoto skutkového stavu.

Toto posouzení tedy, s výhradou případu zkreslení těchto skutečností, nepředstavuje právní otázku, která by jako taková podléhala přezkumu Soudního dvora [6].

50. Je však také pravda, že kasační opravný prostředek je nepřípustný, omezuje-li se na zopakování žalobních důvodů a argumentů, které již byly předloženy Tribunálu, a to včetně těch, které byly založeny na skutkových okolnostech, jejichž zohlednění bylo uvedeným soudem výslovně odmítnuto. Takový kasační opravný prostředek totiž ve skutečnosti představuje návrh směřující k dosažení prostého nového přezkumu žaloby podané Tribunálu, což je v rámci řízení o kasačním opravném prostředku mimo pravomoc Soudního dvora. Platí však, že jestliže navrhovatelka zpochybňuje výklad nebo použití unijního práva Tribunálem, právní otázky zkoumané v prvním stupni mohou být v řízení o kasačním opravném prostředku znovu projednány. Pokud by totiž navrhovatelka nemohla tímto způsobem opřít svůj kasační opravný prostředek o důvody nebo argumenty již dříve použité před Tribunálem, bylo by uvedené řízení zčásti zbaveno smyslu [7].

51. V projednávané věci společnost Pometon ve svých argumentech na podporu prvního důvodu kasačního opravného prostředku tvrdí, že Tribunál porušil zásadu nestrannosti řízení a zásadu presumpce neviny, když nesprávně použil právní závěry vyplývající z rozsudku ve věci Karaman a ze svého rozsudku ve věci Icap.

52. Domnívám se, že tato argumentace vyžaduje, aby Soudní dvůr posoudil použitelnost těchto rozsudků v kontextu hybridního postupu a přitom případně přezkoumal právní kvalifikaci skutkového stavu provedenou Tribunálem a právní závěry, které z tohoto skutkového stavu Tribunál ve světle této judikatury vyvodil.

53. Za těchto okolností je potřeba uvést, že některé argumenty společnosti Pometon sice zpochybňují určitá skutková zjištění Tribunálu nebo jsou podobné argumentům, které již byly před Tribunálem projednány, avšak první důvod kasačního opravného prostředku vyvolává otázky týkající se výkladu a použití právních norem Tribunálem, a týká se tedy právních otázek, které předmětem přezkumu Soudního dvora v rámci řízení o kasačním opravném prostředku být mohou. Námitce nepřípustnosti prvního důvodu kasačního opravného prostředku vznesené Komisí lze tedy vyhovět pouze v rozsahu, v němž míří proti tvrzení týkajícímu se návrhu Komise na narovnání.

54. Tento argument byl totiž společností Pometon uveden poprvé až v řízení o kasačním opravném prostředku. Je tedy na základě čl. 127 odst. 1 jednacího řádu použitelného v oblasti kasačního opravného prostředku v souladu s článkem 190 odst. 1 téhož jednacího řádu novým důvodem, který je nepřípustný, pokud se nezakládá na skutkových a právních okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení [8].

b) K opodstatněnosti prvního důvodu kasačního opravného prostředku

55. V rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku společnost Pometon tvrdí, že se Tribunál v napadeném rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení, když nekonstatoval, že Komise porušila zásadu nestrannosti řízení a presumpci neviny. Tím se i samotný Tribunál dopustil porušení zásady nestrannosti a presumpce neviny.

56. Není pochyb o tom, že se navrhovatelka může na podporu svého kasačního opravného prostředku těchto dvou zásad dovolávat.

6 – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 14. prosince 2017, EBMA v. Giant (China) (C-61/16 P, EU:C:2017:968, bod 33), a ze dne 13. září 2018, ANKO v. Komise (C-173/17 P, nezveřejněný, EU:C:2018:718, bod 23).

7 – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 18. ledna 2007, PKK a KNK v. Rada (C-229/05 P, EU:C:2007:32, bod 32), a ze dne 16. ledna 2019, Komise v. United Parcel Service (C-265/17 P, EU:C:2019:23, body 14 a 15).

8 – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 18. prosince 2008, Coop de France bétail et viande a další v. Komise (C-101/07 P a C-110/07 P, EU:C:2008:741, bod 110), a ze dne 10. dubna 2014, Areva a další v. Komise (C-247/11 P a C-253/11 P, EU:C:2014:257, bod 72).

57. Komisi zajisté nelze považovat za „soud“ ve smyslu článku 6 EÚLP, přesto má ve správním řízení povinnost dodržovat základní práva Unie, mezi která patří právo na řádnou správu zakotvené v článku 41 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) [9]. Toto ustanovení však stanoví, že každý má právo zejména na to, aby jeho záležitosti byly orgány Unie řešeny nestranně. Tento požadavek nestrannosti zahrnuje na straně jedné subjektivní nestrannost v tom smyslu, že žádný člen dotyčného orgánu, který se věcí zabývá, nesmí být podjatý nebo osobně zaujatý, a na straně druhé objektivní nestrannost v tom smyslu, že orgán musí v tomto ohledu poskytnout dostatečné záruky pro vyloučení veškerých legitimních pochybností [10].

58. Kromě toho představuje presumpce neviny obecnou zásadu unijního práva, nyní zakotvenou v čl. 48 odst. 1 Listiny. Podle judikatury Soudního dvora se zásada presumpce neviny vztahuje na řízení o porušení pravidel hospodářské soutěže použitelných na podniky, tedy na řízení, jež může vést k uložení pokut nebo penále [11].

59. V tomto ohledu je třeba rovněž uvést, že zásada presumpce neviny je zakotvena v článku 48 Listiny, který – jak vyplývá z vysvětlení k Listině – odpovídá čl. 6 odst. 2 a 3 EÚLP. Z toho plyne, že v souladu s čl. 52 odst. 3 Listiny je třeba pro účely výkladu článku 48 Listiny zohlednit čl. 6 odst. 2 a 3 EÚLP jakožto minimální úroveň ochrany [12].

60. Za těchto okolností, je tak v kontextu „hybridního postupu“ – tj. postupu, v jehož rámci jsou Komisí souběžně vedeny dva postupy, a to postup při narovnání a řádné správní řízení – relevantní zohlednit rozsudek ve věci Karaman, který se týká otázky, zda zásada presumpce neviny, chráněná podle čl. 6 odst. 2 EÚLP, může být porušena prohlášeními obsaženými v rozsudku namířeném proti osobám v postavení společných podezřelých v jiném řízení, která nejsou v probíhajícím nebo budoucím trestním řízení vedeném proti jiné osobě právně závazná.

61. To je ještě relevantnější vzhledem ke skutečnosti, že samotný Soudní dvůr již požadavky vyplývající z tohoto rozsudku do své vlastní judikatury týkající se článku 48 Listiny začlenil.

62. V rozsudku ze dne 5. září 2019, AH a další (Presumpce neviny) (C-377/18, EU:C:2019:670), totiž Soudní dvůr uvedl, že ESLP v rozsudku ve věci Karaman dospěl k závěru, že zásada presumpce neviny je porušena, jestliže soudní rozhodnutí *či prohlášení veřejného orgánu* týkající se osoby obviněného v případě, že nebyl vydán pravomocný odsuzující rozsudek, jasným způsobem konstatuje, že dotčená osoba spáchala předmětný trestný čin [13].

63. Jak Soudní dvůr uvedl, ESLP rovněž uznal, že ve složitých trestních řízeních, která se týkají několika podezřelých, jež nemohou být souzeni společně, je možné, že vnitrostátní soud musí za účelem posouzení viny obviněných nezbytně zmínit účast třetích osob, které pak možná budou souzeny samostatně. Upřesnil však, že jakkoli skutečnosti týkající se účasti třetích osob musí být uvedeny, dotčený soud by neměl uvést více informací, než je nezbytné k analyzování právní odpovědnosti osob, o nichž rozhoduje [14].

9 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. července 2013, Ziegler v. Komise (C-439/11 P, EU:C:2013:513, bod 154).

10 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. července 2013, Ziegler v. Komise (C-439/11 P, EU:C:2013:513, bod 155).

11 – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 22. listopadu 2012, E.ON Energie v. Komise (C-89/11 P, EU:C:2012:738, body 72 a 73), a ze dne 16. února 2017, Hansen & Rosenthal a H&R Wax Company Vertrieb v. Komise (C-90/15 P, nezveřejněný, EU:C:2017:123, bod 18).

12 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. září 2019, AH a další (Presumpce neviny) (C-377/18, EU:C:2019:670, bod 41).

13 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. září 2019, AH a další (Presumpce neviny) (C-377/18, EU:C:2019:670, bod 43), a rozsudek ve věci Karaman, § 63.

14 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. září 2019, AH a další (Presumpce neviny) (C-377/18, EU:C:2019:670, bod 44), a rozsudek ve věci Karaman, § 64.

64. V této souvislosti Soudní dvůr podotkl, že ESLP zdůraznil význam formulace zvolené soudními orgány, jakož i konkrétních okolností, za jakých byla tato formulace použita, a povahy či kontextu předmětného řízení [15]. Z tohoto důvodu je dle ESLP obzvlášť důležité odůvodnění soudních rozhodnutí v těchto věcech: musí být formulováno tak, aby se zabránilo možnému předčasnému rozhodnutí o vině dotčených třetích osob, které by mohlo ohrozit spravedlivé posouzení obvinění vznesených proti nim v jiném řízení [16].

65. S ohledem na tuto judikaturu dospěl Soudní dvůr k závěru, že je třeba čl. 4 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/343 ze dne 9. března 2016, kterou se posilují některé aspekty presumpce neviny a právo být přítomen při trestním řízení před soudem [17], vykládat v tom smyslu, že nebrání tomu, aby v takové dohodě, která musí být schválena vnitrostátním soudem, byla zmíněna účast jiných obviněných, než je ten, který tuto dohodu uzavřel, a uznal tak svou vinu. Je to přípustné za takových okolností, kdy budou tyto jiné osoby později souzeny zvlášť a jejich identifikace bude splňovat dvě podmínky. Zaprvé jejich uvedení v dohodě musí být nezbytné ke kvalifikaci právní odpovědnosti osoby, která uvedenou dohodu uzavřela, a zadruhé musí tato dohoda jasným způsobem uvádět, že tyto jiné osoby jsou stíhány v rámci samostatného trestního řízení a jejich vina nebyla zákonným způsobem prokázána [18].

66. Soudní dvůr dodal, že v tomto ohledu je třeba za účelem přezkumu, zda byla dodržena zásada presumpce neviny, vždy analyzovat soudní rozhodnutí a jeho odůvodnění *jako celek* a ve světle zvláštních okolností, za nichž bylo přijato. Jak totiž Soudní dvůr upřesnil, jakékoliv výslovné konstatování o nevině společně obviněných osob v jedné části soudního rozhodnutí by postrádalo smysl, pokud by ostatní části tohoto rozhodnutí mohly být chápány jako předčasné vyjádření jejich viny [19].

67. Tento rámec musí být samozřejmě zasazen do kontextu „hybridního postupu“. Spočívá totiž na výkladu čl. 6 odst. 2 EÚLP podaném ESLP a byl již použit na ustanovení, jímž byly v unijním právním řádu přeneseny záruky zakotvené v článku 48 Listiny v podobném kontextu na dvě řízení týkající se sice stejných skutkových okolností, ale časově oddělených. Vzhledem k tomu, že je presumpce neviny jednoznačně obecnou zásadou unijního práva, která je v současné době zakotvena v čl. 48 odst. 1 Listiny a vztahuje se na řízení o porušení pravidel hospodářské soutěže [20], nebylo by s touto judikaturou v souladu, pokud by se na hybridní postup použily jiné požadavky.

68. Za těchto okolností nelze rozporovat skutečnost, že Tribunál věnoval v napadeném rozsudku zvláštní pozornost volbě slov použitých Komisí v rozhodnutí o narovnání. Pečlivě posoudil obě výše uvedené podmínky, a sice skutečnost, že odkaz na společnost Pometon byl nezbytný pro kvalifikaci právní odpovědnosti ostatních podniků, které dotčenou dohodu uzavřely, a jasné uvedení toho, že společnost Pometon je stíhána v rámci jiného řízení a že její vina ještě nebyla zákonným způsobem prokázána (viz body 72, 74, 77, 81, 85 napadeného rozsudku).

15 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. září 2019, AH a další (Presumpce neviny) (C-377/18, EU:C:2019:670, bod 43), a rozsudek ve věci Karaman, § 63.

16 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. září 2019, AH a další (Presumpce neviny) (C-377/18, EU:C:2019:670, bod 44), a rozsudek ve věci Karaman, § 65.

17 – Úř. věst. 2016, L 65, s. 1. Podle tohoto ustanovení „[č]lenské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění toho, aby do doby, než byla podezřelé nebo obviněné osobě prokázána vina zákonným způsobem, nebyla tato osoba ve veřejných prohlášeních orgánů veřejné moci a soudních rozhodnutích jiných než o vině označována za vinnou. Tím nejsou dotčeny úkony prováděné v rámci trestního stíhání, jejichž účelem je prokázat vinu podezřelé nebo obviněné osoby, ani předběžná rozhodnutí procesní povahy, která přijaly soudní nebo jiné příslušné orgány a jež jsou založena na podezření či na usvědčujících důkazech.“

18 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. září 2019, AH a další (Presumpce neviny) (C-377/18, EU:C:2019:670, bod 45).

19 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. září 2019, AH a další (Presumpce neviny) (C-377/18, EU:C:2019:670, bod 46).

20 – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 22. listopadu 2012, E.ON Energie v. Komise (C-89/11 P, EU:C:2012:738, body 72 a 73), a ze dne 16. února 2017, Hansen & Rosenthal a H&R Wax Company Vertrieb v. Komise (C-90/15 P, nezveřejněný, EU:C:2017:123, bod 18).

69. Pokud jde o druhou podmínku, Tribunál se nedopustil žádného pochybení, když v bodech 65, 82 a 83 napadeného rozsudku konstatoval, že Komise v rozhodnutí o narovnání jasně uvedla, že společnost Pometon je podnik, proti kterému je vedeno řádné řízení, avšak není účastníkem postupu při narovnání (viz bod 2.2.5. rozhodnutí o narovnání), a že Komise výslovně vyloučila odpovědnost společnosti Pometon v rámci postupu při narovnání (viz poznámka pod čarou 4 rozhodnutí o narovnání).

70. Domnívám se nicméně, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení při kvalifikaci faktorů, které mají odůvodnit potřebu uvedení odkazů na společnost Pometon v rozhodnutí o narovnání, jakož i co do právních závěrů, které z nich Tribunál vyvodil v bodech 84, 90 a 103 napadeného rozsudku. K tomuto závěru jsem dospěl z následujících důvodů.

71. Zaprvé, když Tribunál trval na formálním posouzení, podle kterého body rozhodnutí o narovnání, jež odkazují na společnost Pometon, nevykazují žádnou právní kvalifikaci, provedl formální a omezený výklad tohoto rozhodnutí, ačkoli je, jak jsem již uvedl výše, nezbytné analyzovat takovýto druh rozhodnutí a jeho odůvodnění jako celek a ve světle zvláštních okolností, za nichž bylo přijato.

72. Jak připustil i samotný Tribunál, určité pasáže uvedené v části rozhodnutí týkající se připomenutí skutkových okolností mohou nicméně obzvláště jasně naznačovat názor Komise ohledně účasti určitého podniku na dotčených protiprávních jednáních [21]. Není ale potřeba zacházet až tak daleko, zásada presumpce neviny může být porušena již v případě, že odůvodnění soudního rozhodnutí nebo v tomto případě rozhodnutí Komise nebude formulováno tak, aby se zabránilo možnému předčasnému rozhodnutí o vině dotčených třetích osob [22]. Soudě dle judikatury ESLP, totiž dojde k porušení zásady presumpce neviny i tehdy, pokud soudní rozhodnutí nebo prohlášení veřejného orgánu týkající se osoby obviněné z trestného činu *odráží mínění* – „le sentiment“ ve francouzském znění rozsudku ve věci Karaman – že je tato osoba vinna [23].

73. Rozhodnutí o narovnání musí být samozřejmě vykládáno komplexně. Skutečnost, že bylo v daném dokumentu například příležitostně použito nevhodně zvolené slovo nebo fráze, neznamená, že je třeba toto slovo či frázi chápat jako evokující předčasné rozhodnutí rozhodujícího orgánu, pokud rozhodnutí o narovnání ve svém celku takovému výkladu neodpovídá.

74. Použití této zásady na projednávanou věc a analýza rozhodnutí o narovnání jako celku vyvolává nicméně i tak dojem, že odůvodnění Komise bylo formulováno tak, že vyvolává pochybnosti o možném předčasném rozhodnutí o vině společnosti Pometon a ohrožuje tak spravedlivé posouzení výtek, které byly proti této společnosti vzneseny v rámci řádného řízení.

75. Na rozdíl od toho, co Tribunál konstatoval v bodě 87 napadeného rozsudku, nelze totiž vyloučit, že znění bodu 38 odůvodnění rozhodnutí o narovnání vyvolává pochybnosti o případném předčasném rozhodnutí o vině společnosti Pometon, poněvadž Komise na jedné straně v bodě 49 odůvodnění rozhodnutí o narovnání uvádí, že „má za to, že tím, že se společnosti Ervin, Winoa a Würth účastnily jednání popsaného v oddíle 4, podílely se na jediném a trvajícím porušení článku 101 Smlouvy a článku 53 Dohody o EHP“, přičemž na druhé straně konstatuje, že dohoda o hlavním aspektu tohoto protiprávního jednání – příplatku za šrot – je přesně popsána v bodě 38 odůvodnění oddílu 4 rozhodnutí o narovnání, a to ve formulaci, která zahrnuje i společnost Pometon. Dojem, že se společnost Pometon tohoto protiprávního jednání účastnila, ještě více posiluje bod 39 odůvodnění téhož rozhodnutí, v němž Komise uvádí, že „účastníci schůzky konané dne 3. října [– výslovně

21 – V tomto smyslu viz rozsudek Tribunálu ve věci Icap, bod 259.

22 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. září 2019, AH a další (Presumpce neviny) (C-377/18, EU:C:2019:670, bod 44), a rozsudek ve věci Karaman, § 65.

23 – Rozsudek ve věci Karaman, § 63.

specifikovaní v bodě 38 odůvodnění jako společnosti Winoa, Ervin a Pometon –] byli následně v kontaktu se dvěma německými výrobci ocelových abraziv, a sice společnostmi MTS a Würth, aby *je zahrnuli* do tohoto nového systému výpočtu příplatku za šrot“ [24]. Použití výrazu „zahrnout“ naznačuje, že ostatní tři subjekty se – bez výjimky – tohoto systému již účastnily.

76. Pochybnosti o vině společnosti Pometon vyplývají rovněž z bodu 59 odůvodnění rozhodnutí o narovnání, podle kterého „ze skutečností popsaných v oddíle 4 vyplývá, že se společnosti Ervin, Winoa, MTS a Würth podílely na horizontálních protisoutěžních ujednáních, která byla součástí celkového plánu, jehož jediným protisoutěžním účelem bylo omezit hospodářskou soutěž v oblasti cen ocelových abraziv. V rámci celkového plánu popsaného v bodech 26 až 36 odůvodnění společnosti Ervin, Winoa, MTS a Würth koordinovaly své chování tak, aby ve vzájemném vztahu vyloučily jakoukoli nejistotu ohledně ceny na trhu s ocelovými abrazivy“.

77. V těchto bodech 26 až 36 odůvodnění rozhodnutí o narovnání je však mimo jiné uvedeno, že „společnosti Winoa, Ervin a Pometon se setkaly u Lago di Garda (Itálie), aby se dohodly na jednotném způsobu výpočtu příplatku za šrot, který by všechny používaly. *Dohodly se, že budou používat jednotný vzorec* […] Po jednání si účastníci vyměnili několik e-mailů, jimiž podrobně koordinovali zavedení nového systému příplatku za šrot a *společné datum zahájení*“ [25]. Rovněž se uvádí, že společnosti MTS a Würth „se neúčastnily prvotních fází procesu, *kdy došlo k uzavření dohody mezi společnostmi Winoa, Ervin a Pometon*“ [26], a že „během celé doby trvání těchto kontaktů *účastníci* [– bez jakékoli výjimky ve vztahu ke společnosti Pometon –] rovněž koordinovali svou činnost vůči jednotlivým zákazníkům“ [27].

78. Ačkoli se jedná o skutková zjištění, jsou tato tvrzení – která výslovně zmiňují společnost Pometon – nicméně základem pro právní kvalifikaci existence horizontálních protisoutěžních dohod obsaženou v bodě 59 odůvodnění rozhodnutí o narovnání.

79. Kromě toho z odůvodnění rozhodnutí o narovnání nevyplývá, v čem byly odkazy na společnost Pometon skutečně *nezbytné* pro kvalifikaci právní odpovědnosti oněch čtyř podniků, které danou dohodu uzavřely. Účast těchto čtyř podniků na systému popsaném Komisí byla naopak dostatečná k tomu, aby založila dotčenou kartelovou dohodu. Na rozdíl od toho, co bylo uvedeno ve sporném rozhodnutí [28], z rozhodnutí o narovnání nevyplývá, že společnost Pometon hrála podstatnou, či dokonce zvláštní úlohu při vytváření tohoto systému (na rozdíl od, kupříkladu, společnosti Winoa, která byla pověřena měsíčním oznamováním nové výše příplatku účastníkům a od května 2004 rovněž zveřejňovala danou přirážku na svých vlastních internetových stránkách, jak je vysvětleno v bodě 30 odůvodnění rozhodnutí o narovnání).

80. Podobně nejsem ani ve vztahu k bodu 37 odůvodnění rozhodnutí o narovnání přesvědčen o tom, že by bylo vysvětlení podané Tribunálem v bodě 88 napadeného rozsudku přesvědčivé. V tomto kontextu Tribunál pouze konstatoval, že jelikož Komise dospěla k závěru o existenci jediného a trvajícího protiprávního jednání, je nezbytné upřesnit územní působnost dané kartelové dohody jako celku. Z rozhodnutí o narovnání však nevyplývá, do jaké míry měla účast společnosti Pometon hrát úlohu rozhodující – a tedy „nezbytnou“ ve smyslu rozsudku ve věci Karaman – v územním rozsahu protiprávního jednání, ačkoli je tento podnik jasně zahrnut v bodě 37 odůvodnění rozhodnutí o narovnání týkajícím se zeměpisné působnosti dané dohody.

24 – Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

25 – Rozhodnutí o narovnání, bod 28 odůvodnění (kurzivou zvýraznil autor stanoviska).

26 – Rozhodnutí o narovnání, bod 29 odůvodnění (kurzivou zvýraznil autor stanoviska).

27 – Rozhodnutí o narovnání, bod 36 odůvodnění (kurzivou zvýraznil autor stanoviska).

28 – Viz například body 35 a 36 odůvodnění sporného rozhodnutí, pokud jde o specifickou úlohu společnosti Pometon při vzniku kartelové dohody.

81. Za těchto okolností, je-li rozhodnutí o narovnání podrobeno analýze jako celek, jsem toho názoru, že Tribunál nemohl právem dospět k závěru, tak jak to učinil v bodě 84 napadeného rozsudku, že odkazy na společnost Pometon nemohly objektivně vést k podezření, že Komise dospěla k předčasnému rozhodnutí o vině a odpovědnosti tohoto podniku v dotčené kartelové dohodě již ve fázi rozhodnutí o narovnání určeného zbylým čtyřem podnikům, které se na této kartelové dohodě podílely. Tribunál se tedy dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodech 90 a 103 napadeného rozsudku uvedl, že Komisi nelze vytýkat, že ve sporném rozhodnutí porušila svou povinnost nestrannosti ve vztahu ke společnosti Pometon a zásadu presumpce neviny.

82. Důvod kasačního opravného prostředku týkající se tohoto nesprávného právního posouzení však není nutně relevantní. Je totiž třeba mít na paměti, že sporným rozhodnutím není rozhodnutí o narovnání, ale rozhodnutí přijaté na konci běžného správního řízení podle článku 7 nařízení č. 1/2003. Rozhodnutí o narovnání není právním základem sporného rozhodnutí a tato dvě rozhodnutí byla přijata v rámci dvou odlišných a autonomních řízení. Porušení presumpce neviny společnosti Pometon v okamžiku přijetí rozhodnutí o narovnání tedy nemá nutně přímý dopad na legalitu sporného rozhodnutí.

83. Jak uvedl Tribunál ve svém rozsudku ve věci Icap, otázka, zda případný nedostatek objektivní nestrannosti Komise mohl mít dopad na legalitu sporného rozhodnutí, je neoddělitelně spjata s otázkou, zda jsou konstatování učiněná v uvedeném rozhodnutí řádně podložena důkazy předloženými Komisí[29]. Jinými slovy, jak jasně vyplývá z ustálené judikatury, vada spočívající v případném nedostatku objektivní nestrannosti Komise může vést ke zrušení sporného rozhodnutí, pouze pokud se prokáže, že kdyby neexistovala, mělo by uvedené rozhodnutí jiný obsah[30].

84. Tento závěr tak závisí na posouzení ostatních důvodů kasačního opravného prostředku předložených navrhovatelkou, které se týkají právně dostačujícího prokázání účasti navrhovatelky na dotčeném protiprávním jednání, a sice druhého a třetího důvodu kasačního opravného prostředku. K analýze těchto otázek lze nyní přistoupit.

1) Ke druhému důvodu kasačního opravného prostředku, v němž navrhovatelka tvrdí, že Tribunál nesprávně použil zásady v oblasti důkazního břemene a zásadu presumpce neviny, a dále uvedl v napadaném rozsudku rozporné a nedostatečné odůvodnění, pokud jde o účast společnosti Pometon na první části kartelové dohody

85. V rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku společnost Pometon tvrdí, že na rozdíl od konstatování uvedeného v bodě 129 napadeného rozsudku zpochybnila svou odpovědnost ve vztahu k první části kartelové dohody ve své žalobě, a to zejména v poznámce pod čarou 23 této žaloby. Společnost Pometon dále zpochybňuje závěr Tribunálu, podle něhož Komise právně dostačujícím způsobem prokázala, že příplatek za šrot byl použitelný automaticky, když jej společnost Pometon mohla uplatňovat, aniž od některého z konkurenčních subjektů pravidelně dostávala informace. Podle společnosti Pometon vychází tento závěr pouze z pravděpodobnosti nebo předpokladu, že došlo k určitým událostem, jak vyplývá z bodů 142, 144 a 145 napadeného rozsudku.

86. Je sice pravda, že společnost Pometon v předmětné poznámce pod čarou svou účast na jakékoli kartelové dohodě popřela, nelze však přehlédnout skutečnost, že v replice u Soudního dvora výslovně připustila, že se účastnila schůzky konané dne 3. října 2003. A právě v průběhu této schůzky byla uzavřena dohoda o systému příplatku za šrot.

29 – V tomto smyslu viz rozsudek Tribunálu ve věci Icap, bod 276.

30 – V tomto smyslu viz rozsudek Tribunálu ve věci Icap, bod 278.

87. Z tohoto nepopiratelného výchozího bodu, na základě různých skutečností ve spise specifikovaných v bodech 143 až 145 napadeného rozsudku, dospěl tedy Tribunál v bodě 160 téhož rozsudku k závěru, že účast navrhovatelky na první části kartelové dohody byla prokázána. Na rozdíl od tvrzení navrhovatelky Tribunál za tímto účelem nevycházel z pravděpodobnosti nebo předpokladu, že došlo k určitým událostem. Naopak v příkladech uváděných společností Pometon učinil Tribunál závěr na základě jasně zjištěných důkazů. Teprve podruhé, za účelem odmítnutí argumentu namítnutého proti prvnímu závěru, používá Tribunál, a to v záporu, příslovce jako „pravděpodobné“ („je nepravděpodobné, že“, bod 142 napadeného rozsudku) nebo výraz jako „nic nenasvědčuje tomu“ (bod 144).

88. Za těchto okolností, aniž byla vůbec zohledněna skutečnost, že společnost Pometon v rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku podle všeho žádá Soudní dvůr o nové posouzení skutkového stavu – k čemuž Soudní dvůr není v řízení o kasačním opravném prostředku příslušný, s výhradou případu zkreslení těchto skutečností [31], což společnost Pometon netvrdí – mám za to, že z výkladu bodů 129 až 160 napadeného rozsudku jako celku vyplývá, že odpovědnost společnosti Pometon a její účast na první části kartelové dohody byla skutečně odvozena z určitého počtu shodujících se okolností a nepřímých důkazů, které, posuzovány jako celek, mohou být důkazem porušení pravidel hospodářské soutěže [32].

89. Ve světle shora uvedených úvah mám tedy za to, že Komise právně dostačujícím způsobem prokázala účast společnosti Pometon na první části kartelové dohody a že Tribunál neporušil zásady uvedené na podporu druhého důvodu kasačního opravného prostředku.

2) Ke třetímu důvodu kasačního opravného prostředku, v němž navrhovatelka tvrdí, že Tribunál nesprávně použil zásady v oblasti důkazního břemene a zásadu presumpce neviny, pokud jde o dobu trvání účasti společnosti Pometon na dané kartelové dohodě

90. Ve třetím důvodu kasačního opravného prostředku vzneseném podpůrně za účelem dosažení snížení uložené pokuty společnost Pometon tvrdí, že Tribunál nesprávně použil zásady v oblasti důkazního břemene a zásadu presumpce neviny, pokud jde o dobu trvání její účasti na dané kartelové dohodě. Navrhovatelka tvrdí, že Tribunál obrátil důkazní břemeno, když konstatoval, že společnost Pometon nepředložila dostatečné důkazy k prokázání přerušení kartelové dohody, přestože mezi společností Pometon a ostatními účastnicemi kartelové dohody neexistoval v období od 18. listopadu 2005 do 20. března 2007 žádný koluzní kontakt.

91. Nedomnívám se, že by se Tribunál dopustil v napadeném rozsudku v tomto ohledu nesprávného právního posouzení. Sdílím naopak názor vyjádřený v judikatuře Tribunálu, podle které musí být otázka, zda uvedené období je či není dostatečně dlouhé k tomu, aby představovalo přerušení protiprávního jednání, posouzena v kontextu fungování sporné kartelové dohody [33].

92. V projednávané věci však Tribunál v bodě 308 napadeného rozsudku rozhodl, aniž mu bylo účinně oponováno, že dotčená kartelová dohoda se vyznačovala automatickým uplatňováním příplatku za šrot a úzkými vazbami mezi oběma částmi kartelové dohody, jakož i absencí strukturované organizace kontaktů mezi účastníky dohody, vyjma německého trhu, v rámci koordinace týkající se individuálních zákazníků, přičemž k dílčím kontaktům docházelo výhradně v případě neshod.

31 – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 14. prosince 2017, EBMA v. Giant (China) (C-61/16 P, EU:C:2017:968, bod 33), a ze dne 13. září 2018, ANKO v. Komise (C-173/17 P, nezveřejněný, EU:C:2018:718, bod 23).

32 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. ledna 2017, Komise v. Keramag Keramische Werke a další (C-613/13 P, EU:C:2017:49, bod 51).

33 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. května 2010, IMI a další v. Komise (T-18/05, EU:T:2010:202, bod 89), citovaný v bodě 305 napadeného rozsudku.

93. Z ustálené judikatury navíc vyplývá, že mlčky učiněné schválení takovéto protiprávní iniciativy bez veřejného distancování se od jejího obsahu nebo jejího oznámení správním orgánům má za následek, že je podníceno pokračování v protiprávním jednání a bráněno v jeho odhalení. Toto účastenství představuje pasivní formu účasti na protiprávním jednání, a je tudíž způsobilé založit odpovědnost podniku v rámci jednotné dohody. Navíc okolnost, že podnik neplní výsledky schůzky s protisoutěžním předmětem, ho nemůže zprostit jeho odpovědnosti z důvodu jeho účasti na kartelové dohodě, ledaže by se veřejně distancoval od jejího obsahu [34]. V tomto ohledu platí, že pro určení, zda se některý podnik skutečně distancoval od protiprávní dohody, je při posouzení, zda tento hodlal takto učinit, rozhodující právě to, jak ostatní účastníci kartelové dohody porozumí úmyslu dotčeného podniku [35].

94. V projednávané věci tedy Tribunál v bodě 306 napadeného rozsudku správně uvedl, že otázkou je, zda absence kontaktu mezi společností Pometon a ostatními účastnicemi kartelové dohody byla dostatečně dlouhá k tomu, aby ostatní účastnice kartelové dohody porozuměly úmyslu společnosti Pometon přerušit svou účast na dané kartelové dohodě.

95. V této souvislosti je třeba uvést, že pojem „veřejné distancování se“ odráží skutkovou situaci, jejíž existence je konstatována Tribunálem v každém jednotlivém případě na základě posouzení určitého počtu okolností a indicií, které jsou mu předloženy, a po celkovém vyhodnocení veškerých relevantních důkazů a indicií. Pokud tyto důkazy byly získány řádně a byly dodrženy obecné právní zásady a procesní pravidla použitelná v oblasti důkazního břemene a provádění důkazů, přísluší pouze Tribunálu posoudit hodnotu, kterou je třeba přiznat jednotlivým důkazům, které mu byly předloženy. Jak již bylo uvedeno, takové posouzení tedy s výhradou případu zkreslování těchto důkazů nepředstavuje právní otázku, která by jako taková podléhala přezkumu Soudního dvora [36].

96. Pokud jde o projednávanou věc, je třeba konstatovat, že v bodě 309 napadeného rozsudku Tribunál nejprve uvedl, že navrhovatelka netvrdí žádnou skutečnost, ze které by bylo možné dovodit, že by k nepřerušené účasti na kartelové dohodě v době mezi 9. červnem 2005 a březnem 2007 byly nezbytné koluzivní kontakty. Dále v bodě 310 napadeného rozsudku Tribunál vyvodil ze skutečnosti, že společnost Pometon stála u vzniku systému příplatku za šrot a aktivně se podílela na jejím uplatňování, závěr, že neúčast navrhovatelky na některých schůzkách nebo koluzivních kontaktech během tohoto období nebyla ostatními účastnicemi této dohody chápána tak, že se společnost Pometon od dotčené kartelové dohody distancuje. Konečně v bodě 311 napadeného rozsudku Tribunál uvedl, že skutečnost, že se společnost Pometon aktivně podílela na přípravě schůzky v Miláně (Itálie) dne 16. května 2007 a rovněž ostatním účastnicím předem neoznámila prodej této části podnikání v odvětví ocelových abraziv, svědčí o trvající povaze protiprávního jednání společnosti Pometon.

97. Na základě posouzení skutkového stavu a důkazů tak Tribunál v bodě 313 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že nic nesvědčí o tom, že by se společnost Pometon distancovala od dotčené kartelové dohody, a že Komise právně dostačujícím způsobem prokázala, že společnost Pometon nepřerušila svou účast na dotčeném jediném a trvajícím protiprávním jednání.

98. Ve světle těchto úvah mám za to, že třetím důvodem kasačního opravného prostředku se společnost Pometon přinejmenším zčásti snaží přimět Soudní dvůr k tomu, aby posouzení důkazů Tribunálem v napadeném rozsudku nahradil svým vlastním. V tomto ohledu je třeba poznamenat, že z posouzení dotčených dokumentů neplyne, že by došlo k nějakému zjevnému zkreslení. Vzhledem

34 – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 7. ledna 2004, Aalborg Portland a další v. Komise (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, EU:C:2004:6, body 84 a 85); ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, body 143 a 144); a ze dne 26. ledna 2017, Duravit a další v. Komise (C-609/13 P, EU:C:2017:46, bod 136).

35 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. ledna 2016, Toshiba Corporation v. Komise (C-373/14 P, EU:C:2016:26, bod 62).

36 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. ledna 2016, Toshiba Corporation v. Komise (C-373/14 P, EU:C:2016:26, bod 63).

k tomu, že jsem neshledal ani žádné nesprávné právní posouzení Tribunálu co do doby trvání účasti společnosti Pometon na dotčeném protiprávním jednání, jsem tedy toho názoru, že třetí důvod kasačního opravného prostředku musí být zamítnut částečně jako neopodstatněný a odmítnut částečně jako nepřípustný.

c) Závěr k prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku

99. S ohledem na rozhodnutí o narovnání jako celek konstatuji, že Tribunál nemohl v bodě 84 napadeného rozsudku dospět k závěru, že odkazy na společnost Pometon nemohly objektivně vést k podezření, že Komise dospěla k předčasnému rozhodnutí o vině a odpovědnosti tohoto podniku v dotčené kartelové dohodě již ve fázi rozhodnutí o narovnání určeného zbývajícím čtyřem podnikům, které se na této kartelové dohodě podílely.

100. Domnívám se proto, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodech 90 a 103 napadeného rozsudku uvedl, že Komisi nelze vytýkat, že ve sporném rozhodnutí porušila svou povinnost nestrannosti ve vztahu ke společnosti Pometon a zásadu presumpce neviny.

101. Mám však za to, že první důvod kasačního opravného prostředku je irelevantní. Nedostatek objektivní nestrannosti Komise ve fázi rozhodnutí o narovnání totiž neovlivnil legalitu sporného rozhodnutí, jelikož zjištění učiněná ve sporném rozhodnutí jsou sama náležitě podložena důkazy předloženými Komisí.

102. Závěrem se tedy domnívám, že první důvod kasačního opravného prostředku, jakož i druhý a třetí důvod kasačního opravného prostředku je třeba zamítnout.

B. Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku, který se týká porušení zásady rovného zacházení při stanovení výše pokuty, jakož i rozporného a nedostatečného odůvodnění v tomto ohledu

1. Argumenty účastnic řízení

103. V rámci čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku společnost Pometon tvrdí, že tím, jak Tribunál v bodech 365 až 396 napadeného rozsudku danou pokutu stanovil, porušil zásadu rovného zacházení nebo povinnost uvést odůvodnění. Tribunál tak na pokutu údajně použil míru snížení, která není v souladu s mírami snížení přiznanými účastnicím, které se dohodly na narovnání.

104. Přestože Tribunál zrušil pokutu stanovenou Komisí pro nedostatek odůvodnění a přepočítal výši pokuty uložené společnosti Pometon na základě bodu 37 pokynů z roku 2006, má navrhovatelka za to, že nově použitá míra snížení – 75 % namísto 60 % – stále není v souladu s mírami snížení přiznanými ostatním účastníkům dotčené kartelové dohody [37].

105. Navrhovatelka odkazuje na posouzení Tribunálu, podle nichž individuální odpovědnost společnosti Pometon, dopad jejího protiprávního jednání na hospodářskou soutěž v oblasti cen a její velikost byly menší, než tomu bylo u společnosti Winoa, a tvrdí, že protiprávní jednání, které jí lze přičítat, je mnohem méně závažné než protiprávní jednání společnosti Winoa. Za těchto okolností má za to, že Tribunál porušil zásadu rovného zacházení tím, že s odlišnými situacemi zacházel stejným způsobem. Na společnost Pometon měl Tribunál naopak použít míru snížení pohybující se mezi mírou snížení, kterou Komise přiznala společnosti Winoa, tedy 75 %, a mírou snížení přiznanou společnosti MTS, tedy 90 %.

37 – V rozhodnutí o narovnání přiznala Komise snížení ve výši 67 % společnosti Würth, snížení ve výši 75 % společnostem Winoa a Ervin a snížení ve výši 90 % společnosti MTS.

106. Podle Komise je tento důvod kasačního opravného prostředku nepřípustný, neboť se jím navrhovatelka domáhá toho, aby Soudní dvůr přezkoumal podstatu pokuty uložené Tribunálem, k čemuž Soudní dvůr nemá pravomoc. Podle Komise Soudní dvůr nemůže z důvodů ekvity svým vlastním posouzením nahradit rozhodnutí Tribunálu a v rámci výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci rozhodnout o výši pokut uložených podnikům z důvodu porušení unijního práva těmito podniky.

107. V každém případě má Komise za to, že čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku je neopodstatněný, neboť Tribunál správně uplatnil svou pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci a dodržel zásadu rovného zacházení, když zohlednil všechny skutkové okolnosti. Kromě toho Tribunál podrobným popisem použité metodiky a faktorů zohledněných ve svém rozhodnutí o stanovení výše pokuty dostatečně odůvodnil rozhodnutí, které přijal v rámci výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci.

2. Analýza

a) K přípustnosti čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku

108. Podle Komise je čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku nepřípustný, neboť se jím navrhovatelka domáhá toho, aby Soudní dvůr přezkoumal podstatu pokuty uložené Tribunálem.

109. Je pravda, že Soudnímu dvoru nepřísluší, když rozhoduje o právních otázkách v řízení o kasačním opravném prostředku, aby z důvodů ekvity nahradil svým vlastním posouzením posouzení Tribunálu při rozhodování – v rámci výkonu jeho pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci – o výši pokut ukládaných podnikům pro porušení unijního práva [38]. Nesprávné právní posouzení Tribunálu z důvodu nevhodné výše pokuty by tedy bylo možné konstatovat pouze tehdy, pokud by měl Soudní dvůr za to, že výše sankce je nejen nevhodná, ale také nadměrná, a to natolik, že je nepřiměřená [39]..

110. Pokud však navrhovatelka v rámci čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku podpůrně navrhuje, aby Soudní dvůr využil své vlastní pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci ke snížení stanovené pokuty, je tomu tak pouze z důvodu porušení zásady rovného zacházení Tribunálem.

111. V tomto ohledu z ustálené judikatury vyplývá, že výkon soudního přezkumu v plné jurisdikci při stanovení výše ukládaných pokut nemůže vést k diskriminaci mezi podniky, které se účastnily dohody v rozporu s čl. 101 odst. 1 SFEU [40]. Tvrzení o porušení zásady rovného zacházení Tribunálem představuje tedy jako takové právní otázku, která Soudnímu dvoru v rámci kasačního opravného prostředku předložena být může.

b) K věci samé

112. Zaprvé čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003 stanoví, že při stanovování výše pokuty za porušení práva hospodářské soutěže se přihlíží k závažnosti a k délce trvání protiprávního jednání.

38 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. listopadu 2012, E.ON Energie v. Komise (C-89/11 P, EU:C:2012:738, bod 125).

39 – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 22. listopadu 2012, E.ON Energie v. Komise (C-89/11 P, EU:C:2012:738, bod 126), a ze dne 26. ledna 2017, Zucchetti Rubinetteria v. Komise (C-618/13 P, EU:C:2017:48, bod 43).

40 – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 10. dubna 2014, Komise v. Siemens Österreich a další a Siemens Transmission & Distribution a další v. Komise (C-231/11 P až C-233/11 P, EU:C:2014:256, bod 105); ze dne 12. listopadu 2014, Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise (C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 75), jakož i ze dne 18. prosince 2014, Komise v. Parker Hannifin Manufacturing a Parker-Hannifin (C-434/13 P, EU:C:2014:2456, bod 77).

113. V tomto ohledu z ustálené judikatury vyplývá, že pro stanovení částky pokut je třeba zohlednit dobu trvání protiprávního jednání a všechny skutečnosti, které mohou ovlivnit posouzení jeho závažnosti, jako je jednání každého z podniků, jejich role při zavádění jednání ve vzájemné shodě, zisk, který mohly z těchto jednání mít, jejich velikost a hodnota dotyčného zboží, jakož i riziko, které představují protiprávní jednání tohoto druhu pro Evropskou unii [41].

114. Soudní dvůr však rovněž připomněl, že závažnost protiprávního jednání musí být posouzena individuálně a že pro účely posouzení závažnosti protiprávního jednání neexistuje závazný nebo taxativní výčet kritérií, ke kterým musí být povinně přihlédnuto [42].

115. Zadruhé, pokud jde konkrétně o podstatu čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku, není pochyb o tom, že zásada rovného zacházení je obecnou zásadou, jejíž dodržování, zejména v oblasti pokut za porušení práva hospodářské soutěže, zajišťují Soudní dvůr a Tribunál [43].

116. Zásada rovného zacházení je totiž obecnou zásadou unijního práva zakotvenou v článcích 20 a 21 Listiny. Podle ustálené judikatury uvedená zásada vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno [44]. Ve druhém sledu z ustálené judikatury rovněž plyne, že pokud jde o určení částky pokuty, nemůže vést použití různých způsobů výpočtu k diskriminaci mezi podniky, které se účastnily dohody nebo jednání ve vzájemné shodě v rozporu s čl. 101 odst. 1 SFEU [45].

117. Zatřetí, jak již bylo uvedeno, tatáž zásada se použije i na unijní soudy při výkonu jejich pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci. V rámci přezkumu v plné jurisdikci totiž unijní soudy mohou nahradit posouzení Komise svým posouzením a v důsledku toho pokutu zrušit, snížit nebo zvýšit [46], aniž jsou vázány indikativními pravidly, která Komise stanovila ve svých pokynech, i když tyto pokyny mohou být návodem pro unijní soudy při výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci [47].

118. Nicméně i když Soudnímu dvoru či Tribunálu přísluší, aby pro účely stanovení výše pokuty samy posoudily okolnosti projednávaného případu a povahu dotčeného porušení, nemůže výkon soudního přezkumu v plné jurisdikci při stanovení výše uložených pokut vést k diskriminaci mezi podniky, které se účastnily dohody nebo jednání ve vzájemné shodě v rozporu s čl. 101 odst. 1 SFEU [48].

119. Za těchto okolností jsem toho názoru, že se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl:

– zaprvé, že Tribunálu při výkonu jeho pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci přísluší stanovit přiměřenou výši mimořádné úpravy základní částky pokuty s přihlédnutím ke všem okolnostem projednávané věci (bod 369 napadeného rozsudku),

– zadruhé, že je posuzovací pravomoc Tribunálu omezena pouze kritérii týkajícími se závažnosti a doby trvání protiprávního jednání (bod 371 napadeného rozsudku), a

41 – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 8. prosince 2011, Chalkor v. Komise (C-386/10 P, EU:C:2011:815, bod 56); ze dne 26. ledna 2017, Zucchetti Rubinetteria v. Komise (C-618/13 P, EU:C:2017:48, bod 42), a ze dne 26. září 2018, Infineon Technologies v. Komise (C-99/17 P, EU:C:2018:773, bod 196).

42 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. září 2018, Infineon Technologies v. Komise (C-99/17 P, EU:C:2018:773, body 196 a 198).

43 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. června 2014, Deltafina v. Komise (C-578/11 P, EU:C:2014:1742, bod 75).

44 – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 11. července 2013, Ziegler v. Komise (C-439/11 P, EU:C:2013:513, bod 132), a ze dne 26. ledna 2017, Zucchetti Rubinetteria v. Komise (C-618/13 P, EU:C:2017:48, bod 38).

45 – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 11. července 2013, Ziegler v. Komise (C-439/11 P, EU:C:2013:513, bod 133); ze dne 12. listopadu 2014, Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise (C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 62), a ze dne 26. ledna 2017, Zucchetti Rubinetteria v. Komise (C-618/13 P, EU:C:2017:48, bod 38).

46 – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 6. listopadu 2012, Otis a další (C-199/11, EU:C:2012:684, bod 62), a ze dne 12. listopadu 2014, Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise (C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 78).

47 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. ledna 2016, Galp Energia España a další v. Komise (C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 90).

48 – Viz judikatura citovaná v poznámce pod čarou 40.

– zatřetí, že s ohledem na skutečnost, že v rámci základní částky bylo přihlédnuto k délce trvání – což nebylo společností Pometon zpochybněno – je vhodné přihlédnout při posuzování závažnosti protiprávního jednání k individuální odpovědnosti společnosti Pometon, její způsobilosti ovlivnit vlastním protiprávním jednáním hospodářskou soutěž v odvětví ocelových abraziv, jakož i k její velikosti, a to tak, že se každý z těchto faktorů porovná s odpovědností a individuální situací ostatních podniků, které byly účastníky kartelové dohody (bod 376 napadeného rozsudku).

120. Tribunál přitom *formálně* dodržel pravidla, kterými se řídí jeho pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci, když *a priori* zachoval rovnost mezi dotčenými podniky, přičemž individuální aspekty plynoucí z jejich účasti na postupu při narovnání byly zohledněny individuálním snížením ve výši 10 % stanoveným v bodě 32 oznámení o postupu při narovnání. Navzdory shora uvedenému se nicméně domnívám, že Tribunál porušil zásadu rovnosti, když při posuzování snížení pokuty přiznal nepřiměřený význam kritériu velikosti podniku.

121. Tribunál totiž v závěru své analýzy prvních dvou výše uvedených kritérií – a sice individuální odpovědnosti společnosti Pometon a konkrétního vlivu jejího protiprávního jednání na hospodářskou soutěž v oblasti cen – dospěl v bodě 382 napadeného rozsudku k závěru, že společnost Pometon „na rozdíl od společností Ervin a Winoa, avšak obdobně jako společnosti MTS a Würth, hrála v kartelové dohodě obecně omezenější roli“, a v bodě 386 napadeného rozsudku uvedl, že porovnáme-li hodnoty relevantních tržeb dosažených v rámci EHP, je zřejmé, že „je váha společnosti Pometon v dotčeném protiprávním jednání zřejmě čtyřikrát menší než váha společnosti Winoa, avšak zhruba stejná jako váha společnosti MTS a podstatně větší než váha společností Ervin a Würth“. Pouze ve světle třetího kritéria – a sice velikosti podniku – tak Tribunál v bodě 390 napadeného rozsudku uvádí, že se navrhovatelka nacházela v situaci odlišné od situace společnosti MTS, neboť její obrat za poslední rok plné účasti na kartelové dohodě činil 99 890 000 eur, na rozdíl od obratu společnosti MTS ve výši 25 082 293 eur.

122. Tribunál však tuto analýzu uzavřel v bodě 393 napadeného rozsudku konstatováním, že „veškeré zmíněné skutkové okolnosti budou spravedlivě zohledněny tím, že bude společnosti Pometon přiznáno mimořádné snížení o 75 % základní částky pokuty upravené z titulu polehčujících okolností“.

123. Domnívám se, že Tribunál porušil zásadu rovného zacházení tím, že společnosti Pometon přiznal stejnou výjimečnou míru snížení jako společnostem Ervin a Winoa, když na základě dvou ze tří kritérií konstatoval, že situace společnosti Pometon byla podobná situaci společnosti MTS. Domnívám se, že Tribunál tím, že nesoudržně použil svou vlastní metodu výpočtu, vytvořil určitou formu diskriminace mezi různými podniky, které se účastnily téže kartelové dohody.

124. V tomto ohledu podotýkám, že jediné kritérium pro odlišení situace společnosti Pometon od situace společnosti MTS je založeno na celkovém obratu, přičemž Tribunál v bodech 384 a 392 napadeného rozsudku výslovně uvedl, že převažující zohlednění jiného kritéria na celosvětové úrovni – a sice hodnoty relevantních tržeb – ze strany Komise nebylo vhodné, neboť konkrétní tržby dosažené v rámci EHP lépe odrážely hospodářskou váhu podniku při protiprávním jednání a újmu způsobenou hospodářské soutěži.

125. Kromě toho, i když je pravda, že podle ustálené judikatury je za účelem stanovení pokuty možné rovněž přihlédnout jak k celkovému obratu podniku, který představuje údaj, byť jen přibližný a nedokonalý, o jeho velikosti a hospodářské síle, tak k části tohoto obratu, jíž bylo dosaženo zbožím, které je předmětem protiprávního jednání, a jež tedy může poskytnout údaj o jeho rozsahu [49], nelze

49 – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 12. listopadu 2014, Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise (C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 54); ze dne 9. července 2015, InnoLux v. Komise (C-231/14 P, EU:C:2015:451, bod 47), a ze dne 7. září 2016, Pilkington Group a další v. Komise (C-101/15 P, EU:C:2016:631, bod 17).

tomuto obratu přikládat přílišný význam ve srovnání s ostatními posuzovanými faktory [50]. Lze však podle všeho uvést, že právě toto je jasným důsledkem vyvozeným Tribunálem v bodě 393 napadeného rozsudku, neboť ve vztahu ke společnosti Pometon byla míra výjimečného snížení jí udělené pokuty stanovena na stejné úrovni jako u společnosti Winoa, přičemž jednání společnosti Winoa v rámci dotčeného protiprávního jednání je ve světle dvou ze tří použitých kritérií závažnější než jednání společnosti Pometon.

126. Za těchto okolností jsem ve světle výše uvedených úvah toho názoru, že čtvrtému důvodu vznesenému společností Pometon na podporu jejího kasačního opravného prostředku je nutno vyhovět v rozsahu, v němž namítá porušení zásady rovného zacházení. Mám tedy za to, že kasačnímu opravnému prostředku musí být vyhověno a napadený rozsudek musí být zrušen v rozsahu, v němž stanoví míru mimořádného snížení na 75 % základní částky pokuty, a tedy částku pokuty uložené společnosti Pometon ve výši 3 873 375 eur.

VII. K žalobě před Tribunálem

127. Podle článku 61 statutu Soudního dvora Evropské unie může Soudní dvůr, je-li kasační opravný prostředek odůvodněný, v případě, že zruší rozhodnutí Tribunálu, vydat sám konečné rozhodnutí ve věci, pokud to soudní řízení dovoluje.

128. Tak tomu v projednávané věci je, jelikož Tribunál stanovil kritérium a údaje nezbytné pro posouzení výše mimořádného snížení pokuty, aniž by se v tomto ohledu dopustil nesprávného právního posouzení. Soudní dvůr má tedy k dispozici všechny informace nezbytné k rozhodnutí o dotčené žalobě.

129. Pokud jde o snížení výše pokuty a konkrétně závažnost dotčeného protiprávního jednání – společnost Pometon potvrdila, že v rámci čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku nezpochybňovala dobu trvání protiprávního jednání – [51] lze podle všeho z informací, které má Soudní dvůr k dispozici ohledně oněch pěti podniků účastnících se dotčené kartelové dohody, dovodit, že situace společnosti Pometon je podobná situaci společnosti MTS z hlediska její individuální odpovědnosti a konkrétního vlivu jejího protiprávního jednání na hospodářskou soutěž v oblasti cen. Pokud je však zohledněn relevantní celkový obrat, který vypovídá o velikosti a hospodářské síle dotčených podniků, je obrat společnosti Pometon čtyřikrát vyšší než obrat společnosti MTS.

130. Na základě těchto kritérií a za účelem dodržení zásady rovnosti mezi podniky zúčastněnými na dotčené kartelové dohodě se domnívám, že snížení přiznané společnosti Pometon na základě bodu 37 pokynů z roku 2006 by se mělo pohybovat mezi 75 % a 90 %, tedy mezi mírou snížení přiznanou společnosti Winoa a mírou snížení přiznanou společnosti MTS.

131. Za těchto okolností, s ohledem na veškeré skutkové a právní úvahy v projednávané věci navrhuji, aby Soudní dvůr snížil výši pokuty uložené společnosti Pometon na hodnotu 83 %, tedy míru pohybující se mezi 75 % přiznanými společnosti Winoa a 90 % přiznanými společnosti MTS. Ve světle tohoto navrhovaného snížení tedy navrhuji, aby takto snížená pokuta činila 2 633 895 eur.

VIII. Náklady řízení

132. Článek 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora stanoví, že je-li kasační opravný prostředek opodstatněný a Soudní dvůr vydá sám konečné rozhodnutí ve věci, rozhodne o nákladech řízení.

50 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 257).

51 – Bod 31 repliky společnosti Pometon.

133. Článek 138 odst. 1 tohoto jednacího řádu, použitelný na řízení o kasačním opravném prostředku na základě čl. 184 odst. 1 téhož jednacího řádu, stanoví, že účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, se uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník, který měl ve věci úspěch, požadoval. Článek 138 odst. 3 jednacího řádu stanoví, že pokud měli účastníci řízení ve věci částečně úspěch i neúspěch, ponese každý z nich vlastní náklady řízení. Jeví-li se to však vzhledem k okolnostem v projednávané věci jako odůvodněné, může Soudní dvůr rozhodnout, že účastník řízení ponese vlastní náklady řízení a nahradí část nákladů řízení vynaložených druhým účastníkem řízení.

134. Vzhledem k tomu, že v rámci projednávaného kasačního opravného prostředku bylo kasačnímu opravnému prostředku společnosti Pometon částečně vyhověno, je patrně vhodné rozhodnout tak, že Komise ponese vlastní náklady řízení vynaložené v řízení v prvním stupni i v řízení o kasačním opravném prostředku, a dále nahradí polovinu nákladů řízení vynaložených navrhovatelkou v obou těchto řízeních. Společnost Pometon tak ponese polovinu nákladů řízení vynaložených v těchto řízeních.

IX. Závěry

135. Ve světle výše uvedených úvah navrhuji, aby Soudní dvůr:

– zrušil rozsudek Tribunálu Evropské unie ze dne 28. března 2019, Pometon v. Komise (T-433/16, EU:T:2019:201), v rozsahu, v němž Tribunál porušil zásadu rovného zacházení při výpočtu výše pokuty uložené společnosti Pometon SpA, stanovil míru mimořádného snížení na 75 % základní částky pokuty, stanovil částku pokuty uložené společnosti Pometon ve výši 3 873 375 eur a rozhodl, že účastnice řízení ponesou vlastní náklady řízení;

– snížil základní částku pokuty uložené společnosti Pometon na hodnotu 83 %, a stanovil tak částku pokuty ve výši 2 633 895 eur;

– ve zbývající části kasační opravný prostředek zamítl;

– uložil Komisi, aby nesla své náklady řízení vynaložené jak v prvním stupni, tak v řízení o kasačním opravném prostředku a aby nahradila polovinu nákladů vynaložených společností Pometon v obou řízeních;

– uložil společnosti Pometon, aby nesla polovinu vlastních nákladů těchto řízení.